

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Provincia Mediolanensis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66816](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66816)

PROVINCIA
MEDIOLANENSIS.

Vnt in Mediolanensi Prouincia Pa-
tres Fratresq. in septē distributi do-
micilia cētum circiter ac nonaginta,
præter eos, qui Salutium missi sunt.
In Domo Professa tres & triginta.
In Collegio Brerano sex & sexaginta. In Genuēsi sex
& viginti. In Taurinensi viginti. In Comensi vnus &
viginti. In Vercellensi non plures quinque. In Domo
probationis Aronensi vnus & viginti. Salutium autē
missi sunt fere nouem.

Diminutus est hic numerus duorum interitu: au-
ctus vero iironibus sexdecim.

DOMVS PROFESSA.

Quantæ curæ fuerit huic Domui salus animorū,
& superiores anni declarant, & tam multis te-
stimonijs confirmat hic annus, vt si ea colligam vniuer-
sa, parum videar institutæ breuitati consulere: seligā
tantum ea, quæ quanto sunt reliquis illustriora, tanto
sunt memoria & litteris digniora. Sorores germanæ
duæ honesto loco natæ, cum amissis morte parentibus
propinqui in tutelam venissent, à quo custodiri potis-
simum debuerunt, ab eo maxime proditæ sunt. namq.
is propinquitatis oblitus, immemor necessitudinis, a-
mēs libidine, earū castitati insidiari turpiter ausus est

Inuenta est huiusmodi ratio, ut è domestica libidine sorores ereptæ in tuto honestoq. loco collocarētur: ille vero ut erat non minus impotens in cobibēda ira, quā in frenanda libidine, eius rei auctori vim interitumq. denuntiat. Contra Pater intemperantē vehemēter accusat, exprobrat turpitudinem, obijcit infamiam. Quid multa? tantum libera illa obiurgatione profecit, ut homo elatus atque impudēs multo demissior modestiorque discesserit. Nec minore negotio magna quædam est sedata discordia. Adlescētes duo cum contra parentum voluntatem duas sibi virgines despondissent, grauisime tulerunt parentes. Et quamquam conditiones matrimonij satis illæ quidem erant honestæ; adduci tamen nullo modo poterant, ut eius ineundi potestatem facerent filijs. Hinc magnum vitæ periculum adolescentibus, si datam fidem fallerent, creabatur: hinc puellis, si non ducerentur, nota quædam inurebatur infamiæ. Tam grauis controuersia tolli non facile poterat, nisi diuinæ bonitati placuisset ad eā rem nostros homines adhibere; qui cum parentibus persuasissent, ut eas nuptias ratas habere vellent, tum demū motus omnis perturbatioq. sedata est. Honestæ mulieri sæpe coniux minatus est mortem, eamq. domi conclusit, ut scelus nocte perficeret. conuulsis illa repagulis fugit ad nostros, à quibus et periculo exempta est, et in gratiam coniugis restituta. Atque huius generis controuersia, quæ quotidie toto fere terrarum orbe nostrorum opera componuntur, ita multæ sunt, ut eas putidum sit diligentius enumerare. Venio ad ea quæ lustrandis expiandisq. per confessionem animis parta sunt

sunt

sunt Deo . quo ex munere si nulla alia constaret vilitas , illa certe maxima , quod multi, quos diuturnus pudor impediēbat, quo minus Sacerdoti se proderent vniuersos; tandem, quæ summa Dei misericordia est, quicquid foedum latebat in animis effuderunt. atque in his quidam, quamuis minimum octauo quoque die animi morbos confessionis medicina curaret; nūquam tamen nisi trigesimo post anno peccatorum, quæ celauerat, virus euomuit . Nemo est ex his Sacerdotibus, quin viginti minimum totius vitæ confessiones exceperit. Femina quædam primaria, ætate, nobilitate, atque opibus florens orbata viro, vt se curis quibusdam molestisq. liberaret, Cardinali significauit sibi esse in animo inter sacras virgines vitā agere . Cardinali res cordi fuit; itaque eius rogatu Sacerdotem, cui confiteretur, dedit e nostris : ab eo est Societatis meditationibus; vt Cardinalis iusserat, instituta; qua ex re tantum processit ad perfectæ virtutis aditum, vt se suaq. vniuersa consecrare Deo omnino decreuerit: & vt à rebus ordiretur externis, suas omnes fortunas Cardinalis permisit arbitrio, quas ille in pios vsus distribueret. Tantis autem eam diuini cepit ardor amoris, vt alius nullus exiret ex ore sermo, nisi de rerū humanarum despicientia . Tandem cum in coenobium sese reciperet, quicquid præ manibus habuit, vestium, annulorum, & huius generis alia, id totum in templorum, & egenorum vsus contulit . Nec vero suæ nos liberalitatis expertes fecit, nam præterquam quod templo nostro muliebri vestimentum magni pretij dono dedit; significauit etiam, velle se partem quamdam ex quindecim

octodecim ve aureorum millibus, quæ sibi reserua-
uerat; adificationi nostræ tribuere. Atque id totum
sua sponte, nemine postulante, quod eo magis Cardi-
nalis, cognatique probarunt, quod intellexerunt, no-
stris hominibus nihil aliud esse propositum, præter ani-
marum lucrum ac salutem. Atque hic rerum status
in hac Domo Professi. Res temporaria satis ex senten-
tia procedit. nã quæ nobis eleemosynæ nomine civiũ be-
nignitas vltro detulit, ea si ad calculos reuocentur,
summam efficiant aureorũ trium millium supra quin-
gentos. Nec desunt qui ad reliquam exædificatio-
nem templi amplas sponderint eleemosynas.

COLLEGIVM BRERANVM.

Domi præter ea præsidia, quæ ad bene Christia-
neque viuendũ Gymnasii auditoribus data sunt
ceterorum etiam saluti consultum est. Mulier voto se
Virginitatis obstrinxerat, sed rei difficultate deterritã
consilij deinde pœnituit. Cum præterita mutare non
posset, Diabolum inuocabat, vt ad inferos se viuam
abriperet: librum etiam protulit magicum a d euocan-
dos carminibus dæmones, quibus id negotij daret, vt
suis propinquis molirentur interitum. Iam erat in ani-
mo nefarium illud volumen euoluere, iam execranda
carmina recitare, cum à Sacerdote nostro, cui solita
est confiteri, à tanto scelere reuocatur. ab eo confirma-
ta ac recreata cœpit animo meliora complecti. & quæ
virginitatem Deo se vouisse dolebat, Virginum in Cœ
E no-

nobium se dicare non dubitavit. Sunt ex hoc Collegio non nulli varijs temporibus varia in loca dimissi, qui non minus strenuam operam in aliena curanda salute, quam qui domi manserant, posuerunt. Missus est sacerdos cum Borromeo Cardinali ad Ecclesias Grisonum inspiciendas, vbi tum Confessionum, tum Concionum opera, tum vero sanctissimi Cardinalis exemplo magna est ad Catholicam fidem hæreticorum facta conuersio. In his Ecclesiæ restitutus est quidam Prefectus Oppidi in Valle Vulturena, qui, quod octavo superiore paucis ante mensibus Sacerdos noster de catholica religione verba fecisset, mille aureorum multam ei dixerat. Puschianium profecti sunt salij duo, quod ipsum Rhetorum seu Grisonum Oppidum est, sed in quo vt in libera ciuitate ius dicitur. Totum oppidum in duas diuisum est partes; alteram Catholicorum, alteram Zuinglianorum Lutheranorumque; sed Catholici numero sunt pæne altero tanto superiores. habent hæretici ministrum semper aliquem, a quo toto anno conciones audiant, singulis hebdomadis ternas. præpositus est huic muneri indoctus quidam & agrestis homo, qui ante annos duodecim questus causa cados vinarios factitabat. huic quæ pro concione dicat, quoniam domi suæ non habet vendere promat, suggerit coniunx, quæ quondam fuit Abbatissa Cænobi; tum etiam Auditores ipsi, qui cum concionanti aliquantulum dederunt operam, fessi somno totis capitibus annuunt; mox experrecti finem dicendi imperant. Quadragesimum iam annum integro & catholico concionatore carebant. In
 tantis

tantis tenebris oblata lux est à Deo, qui per nostros tum nutantes catholicorum animos confirmavit, ut pro ea iam, quemadmodum ipsi dicebant, mortem non dubitarent oppetere, tum ex hæreticis nouem ad catholicam adiunxit Ecclesiam: in his Patrem quendam familias, qui ipse propediem ad eandem religionem suos omnes alluciet. cōplures vero alij hæresim eiurassent, nisi eos discessus nostrorum retardasset. eorum enim sunt illæ voces, Deseremur à vobis, & reuertemur ad pristina: quin etiam affirmavit quidam, si in ijs regionibus nostri mansissent, fore ut vniuersi catholicam fidem amplecterentur: Tanta autem erat apud eos existimatio nostrorum, ut ad eos non modo consilij causa, sed interdum etiam ut morborum peterent medicinas, vel ipsi hæretici ventitarent. Execrabantur alij diem illum, quo in eorum regionem minister ille hæreticus penetrasset. Ipse vero minister furore inflammatus domos Lutheranorum omnium concursabat, hortans vnumquemque, ut nostros homines è suis finibus pellerent. deridebatur à suis, qui dum dant homini verba, dum pollicentur quotidie, se post diem octauum, quod ille iubebat, esse facturos: ad vltimam vsq. Quadragesimam hominem extraxerunt. Habebant in eodem templo & Sacerdos noster, & Minister hæreticus concionem, sed hic apud paucissimos, ut viginti auditorum numerum non explerent; ille vero nunquam non apud multos præsertim sacris diebus. atq. hæc ipsa frequentia, quoniam multi ex longinquis etiam Oppidis concurrebant, amplificabatur in dies; tū præsertim cum & frigida tempestas esset, & peren-

nes imbres, niuesque & viarum asperitas. Præter conciones institutæ sunt supplicationes publicæ non sine magna tum catholicorum gratulatione, tum hereticorum pudore. Habitæ etiam cum hæreticis disputationes non sine ipsorum dedecore & probro, qui cum manifestis rationibus tenerentur, cogebantur demum iis quæ Pater diceret, assentiri, nec aliter suam excusabant inscitiam, nisi Patris accusando sapientiam, quod negarent iccirco ei posse resisti, quod ille Doctor esset insignis. Omnes fere catholici, qui mille ducenti circiter & quinquaginta numerabantur, expiatis confessione peccatis sacratissimum Christi corpus sumpserunt, quæ res eo est habenda maior, quod in ijs locis multum nomen quidem huius audierant sacramenti, quocirca nostri in tradenda rudibus confitendi ratione satis habuere negotij. Promulgatum est etiam Iubilæum, quod summus Pontifex per id tempus indixerat: Sed quoniam quævis esset Iubilæi, ne hoc quidem quisquæ tenebat, pro concione explicandum id fuit. In digressu relicta sunt illis præcepta institutaque salutaria, præsertim quæ ad templorum cultum & sacrorum promotionem pertinerent, adhibita præterea Parocho cohortatio viro quidem bono, sed non admodum erudito, ut creditas sibi oves quam diligentissime curet, easque tum doctrinæ Christianæ pabulo, tum diuino verbo reficiat, idque de superiore loco, ne in posterum sermo detur hæreticis, qui in ignominiam Catholicorum itabant, Catholicum audere neminem, nisi forte Monachum, aut Iesuitam de superiore loco disserere. Denique salutaris his hominibus fuit nostrorum aduen-

tus,

bus, quo etiā tristior visus est discessus. Flebant enim vberum, cum à nostris diuellerentur, eosque discedentes persecuti sunt adeo multi, facile vt appareret, quam arctis officijs illorum sibi animos nostri deuinxerint. Atque hæc ex hoc Collegio præcipua.

TAVRINENSE COLLEGIVM
& Domus Probationis Aronensis.

TAurini recepti sunt in Societate quatuor, totidemq. ad alios ordines coenobiaq. dimissi. Sodalitium B. Virginis è natu grandioribus institutum est. quo graues etiā viri senatoresq. conueniunt. Templum celebratur vt cum maxime. diebus festis ad cæleste conuiuium mille circiter accessere. præter eos qui, quoniam loci premebantur angustijs, ad alias menses expiatis apud nos animis discedebant. Sed peccatorum expiatione complures è vitiorū sordibus emerferunt, non nulliq. ex animi & corporis sunt erepti periculis. Quidā siue alta quædam tristitia, siue desperatio animum occupasset, inedia se ipse consecerat, in eoque pertinaciter stabat, nihil vt omnino gustaret: tandem nostrorum monitis suasuq. se flexit, cibumq. sumpsit. sero ille quidem, erat enim iam ad extrema deductus; sed tamen cum corporis non posset, animæ salutem prospexit. peccatum suum quod sui ipsius homicida fuisset, magno cum dolore sensuque animi confessus est, sacroque inunctus oleo, vt in extremo certamine cõstitutis mos est, excessit è vita. Reus in questione siue nocendi consilio, siue vt mendacio se à cru-

ciatibus liberaret, nobilem quemdam iuuenem grauis
 cædis auctorem nominauerat. cum duceretur ad mor-
 tem, actum est diligenter à nostris vt confessionem il-
 le suam coram multitudine & coram Iudice de pati-
 bulo ipso retexeret. ita eadem opera duobus homini-
 bus dispari beneficio consultum est. alteri, ne capitis
 discrimen adiret, si innocenti vitæ falsum crimen ha-
 sisset; alteri, ne cum corpore simul animum perderet,
 si tanti sceleris conscientia diem vltimum clauderet.
 His alijsque nostrorum officijs dum hominum salui
 feruitur, vñitata hominum beneficentia non desuit.
 Princeps vir, Ducis affinis ad Lauretanam profectus
 Aedem, vbi comiter est exceptus à nostris, ita amare
 nos cœpit, vt cū primū huc reuertisset, ex ædificatione
 templi certam pecuniæ summam in annos singulos as-
 signarit. erat etiam in animo Societatis Collegium vel
 Probationis Domum suo quodā in oppido collocare,
 ad eamque rē ædes sane commodas, annuosque redi-
 tus satis amplos decreuit. Hanc liberalitatem alius
 imitatus est ciuis, qui idem medicus, idem theologus
 cum se suaque omnia consecrare Societati vellet, nec
 tamen iustis de causis fieret voti compos; honorum
 omnium donationem Societati fecit. & quamquam
 nostris auctoribus vsus fructus sibi superstui reserua-
 uit; tamen quicquid ex tenui frugaliq. eius victu cul-
 tuque superest, id totum in rem nostram benigne con-
 fert, præcipueq. in apparandam instruendamque, Col-
 legij causa, bibliothecam. Tam egregiam ciuis libera-
 litatem Deus ipse compenset.

Ex Aronenſi Domo præterea quæ domi geſta
 sunt,

sunt, non exigui utilitatis fructus in proximos redundarunt. Bacchanalibus dum Catechismi specie compositum puerorum agmen per urbem ducitur, & laruarum monstra sublata, & saltantium choreæ dissipatæ sunt. Controversiæ quoque & inimiciæ compressæ non nullæ. Quidam cum à propinquo accepisset iniuriam, mortem ei vel cum animi corporisq; periculo decrevit inferre. in eoque adeo pertinax erat, ut de sententia nullius posset auctoritate deduci. ut ad nostros ventum est, Pater qui cum eo agere cœperat, durum hominem noua quadam ratione flectendum existimauit. una templum ingreditur: valuas occludit: coram augustissimo Christi corpore precationi secum se dedat hortatur. negat ille se vel ad recitandam precationis dominicæ formulam expedire posse linguam. Tam graui morbo varia & multiplex est admota curatio, modo quæ vreret, modo quæ dolorem leniret: precibus mista minæ, & acres obiurgationes blandis cohortationibus temperata. nullum tamen proderat medicinæ genus: respondebat sibi illa non esse noua, neque ignarum se esse discriminis sui, sed tum aduenisse tempus, cum sibi necessario pereundum esset; quoniam constructus catenis teneretur à demone. rogatus per confessionem absolui ne vellet; ne id quidem optare se posse dixit, & quamquam non esset nescius, quam grauius offenderet apud Deum & quantam strueret sibi ipse perniciem, nunquam tamen se commissurum, ut si iniuriæ cederet, in eo gloriaretur inimicus. Sed mirum in curandis animis, ut in corporibus par est adhibenda constantia. Pater nunquam diuinæ bonitate dif-

fesus denuo furentem aggreditur, denuo precatoni se
 dedat hortatur, interim ipse adhibitis deprecatoribus
 BB. Gratiano, & Felino Martyribus, quorum in eo
 templo sita sunt corpora, magna animi contentione
 supplicare Deo institit, ut discussa caligine lumen ali-
 quod cæcæ menti præferret. Vix precandi finem fece-
 rat, cum cæco dies illuxit. itaque sublatis in calum
 manibus gratias ijs, quos dixi Martyribus agere co-
 pit, quod eorum meritis clarissima sibi lux esset obor-
 ta, ut quanto in periculo versaretur, tum demum a-
 perte perspiceret. itaque non prius abire è templo
 constituit, quam aduocato inimico reconciliatio gra-
 tiæ facta est.

C O L L E G I V M C O M E N S E,
 & Vercellense.

E T si paucos socios alit Comense Collegium, non ta-
 men in proximorum prouehenda salute postre-
 mas tenet. Ac dum publica valetudinaria inuisuntur
 ceteraq. Societatis munera obeuntur, sunt & prodi-
 gia animaduersa nonnunquam. Erat in valetudinario
 ex administris energumena quædam, quæ eo consilio
 ad Sacerdotem nostrum deducta est, ut per eum ma-
 lus demon abigeretur. Pater mulierem primo cohor-
 tatus est, ut id pœnarum genus immissum à Deo a quo
 animo acciperet, eiusque arbitrio suam causam salu-
 temq. committeret: Tum adhibitis de more precibus,
 eam die tertio Dei benignitate liberam solutamq. di-
 misit. Nec minore illud admiratione dignum est, cum
 ager

eger quidam magnis febris iactaretur, confessionis causa sacerdotem nostrum accersit: qui dum medetur animo, non sentit se medicinam agro corpori facere. eger enim expiatis confessione peccatis, conuersus ad Patrem, Tuus, inquit, aduentus meum expulit morbum. fidē fecit subitus ē cubili discessus. postridie enim gaudio exultans ac si iam pridem ē lectulo surrexisset ad Oratorium cum reliquis sodalibus sese contulit; stupentibus qui totius rei conscij erant. Concionū non minor opportunitas fuit quam familiaris congressus. Missus est per Quadragesimam Borromei Cardinalis rogatu concionator vnus in oppidū quoddam suae diocesis: quod quidem oppidū iccirco à sanctissimo pastore dissidebat, quod penes se, non penes Cardinalem esse volebat eligendi concionatoris arbitrium. Concionator tamen ille, etsi à Cardinali dabatur, libentissimis animis exceptus est; & cum ē suis concionibus eam cepit vilitatem, quā à Dei bonitate sperari par est; tū gregem cum pastore coniunxit, omniumq. animos induxit, vt persuasissimum esset, nunquam ab eo in posterū disidere. Alia non minus grauia disidia sublata sunt. Parens & filius mutuis odijs discordijsq. se pene consumpserant. neuter æquis oculis videre alteri poterat, & præter grauissimas contumelias, quas vicissim alter in alterum intorquebat, minimum absuit, quin ad arma sæpe venirent. Parens potestate patria filio se maledicturū minitabatur: Filius negabat eum parentis numero sibi esse, ac minis subinde terrebat. bis altercationibus accendebatur odium, nec qui restingeret facile inuentus est. finem discordiarum per-

nostros attulit Deus. Quare nunc ambo tanta animi
 consensione inter se viuunt, quantam necesse est esse
 inter parentem & filium. Nec vero inter exter-
 nos modo dissidentium animi reconciliati, sed etiam
 qui nostro ordini insensu erant ad amicitiam nostram
 consuetudinemque traducti sunt. Cuius male in nos ani-
 matus, mentitus est palam quemdam e nostris propter
 grauissima scelera Venetis infami morte multatum
 esse. Sed ne hominis mendacio aliqua labes nostro no-
 mini aspergeretur, cuius quidam pro amicitia dedit ope-
 ram, ut is coram iis, apud quos famam nostram viola-
 uerat, palinodiam caneret: adduci non potuit: accessit
 auctoritas alterius viri grauis qui lege sibi agendum
 esse existimabat, nostrisque id recusantibus dixit eam iniu-
 riam suam ducere, sibique statutum esse vel nobis iniu-
 ris pro dignitate nostra pugnare. non fuit opus; prior
 enim ille amicus anteuerit, & hominem mendacem in-
 duxit, ut commutata voluntate orationem suam rete-
 xeret. ita multo honestius silentio res est compressa
 quam foro. Alius multos iam annos tantum in nos
 conceperat odium, ut ne nomē quidem nostrum equis
 auribus audiret: Immo iam sceda in nostrum ordinem suis
 sermonibus eructabat, ut ab eorum commemoratio-
 ne vel aures ipse adhorrerent. nostrorum lenitate
 perfectum est, ut summum illud olium pari nunc amo-
 re compenset. Ciuitas nostra est, quod & hominum
 concursus indicat ad eadem nostram, & singularis qua-
 dam in conferenda stipe benignitas. quae ipsa multo
 maior foret, si nostra ipsis perspecta esset inopia. acci-
 dit, ut cum maxime laboraretur, mendicandum tota
 vrbe

MEDIOLANENSIS.

79

vrbe nostris fratribus esset; quæ res ab eis eo latioribus animis excepta est, quò efflagitata vehementius. Sed quod nostris fuit materia virtutis, id ciuitatis in nos animum declarauit. venit enim ad Collegium sollicita nobiscum querens, quod nihil sibi ea de re significatum esset: nec ita multo post mittendis muneribus domum cumulate subuenit. eadem ciuium liberalitate nonnullæ in Gymnasio ex ædificatæ sunt exhedræ. Turris etiam campanis sustinendis erecta; campanæque magni ponderis binæ coemptæ; & id genus alia à benefica ciuitate in nos profecta sunt.

Vercellense Collegium vt adhuc in suo ortu, nondum suis opibus auctum & confirmatum est, ad tamen propediem fore speramus. Cardinalis Vercellensis cum hoc venisset, significauit causam aduentus sui eam fuisse præcipuam, vt rem Collegij à se inchoati prouerberet. bis ædes inspexit, bis templum: urbemq. totam ipsemet obiit, vt apuissimum nobis ad ædificandum locum deligeret. in eamq. rem nummum aureorum quatuor millia decreuit. Denique noster est & ad rem nostram gerendam sua sponte propensus.

MISSIO IN SALVTIOS.

IN Salutis noua rerum facies, ex quo in eas oras Societas penetravit. Catholici nequaquam satis nostros homines laudare possunt, in eoq. maxime gloriatur, quod inter ipsos sit qui desperatis emolumentis & commodis Christum prædicent. Nostrorum aduentus vix dici potest quam debilitari hæreticos, quanquam

in

in his oris ea est eorum pertinacia, ut quodam in oppo-
 sito pœna capitis sanxerint, ad Catholicos ne quis tran-
 seat. admoniti de suo ipsorum interitu, respondet sine
 salus siue interitus eos maneat, sibi esse perinde: per-
 suasissimū esse viuere in instituto. Tamen & eo ipso in
 loco vidua quædam ad Catholicos se recepit, & in alio
 vbi sedes Societas habet, alij decē. Apud hæreticos ma-
 gna erat antea existimatio Caluini, vulgo lectitabatur
 & terebatur assidue: nunc deniq. refrixit eius studiū,
 toties iam eius confutatis erroribus. Quin hæretici ipsi
 ne suis quidē contenti dogmatibus incipiunt tum è suis
 non nulla explodere, tū è nostris amplecti nonnulla. alij
 qui accedere ad sacrificiū Missæ non dubitāt; alij suos
 ad Ecclesiā liberos mittunt ut in baptisate renascan-
 tur: quod dicant sibi iam liquere sectā suam diuturnā
 esse non posse. At si regiū aliquid interueniret editū
 nemo non, ut vel ipsi fatētur hæretici, fidem Catholicā
 amplecteretur. quod ipsum iccirco fit verisimile, quod
 multos qui se errare non nesciunt, confiteri tamen id
 pudet. huc accedit quod onera quædam à suis imposi-
 ta tolerare non possunt: & quod caput est sentiūti im-
 probam eorum vitam cum disciplinæ prauitate con-
 gruere. Aestas multos in hæc loca morbos inuexit.
 quæ res nostris fuit, dum agris corporibus animisque
 subueniunt, seges quædam & materia virtutis. Catho-
 licus vir primarius iam ætate prouectus, nullum ad-
 mittebat de morte sermonem: cum incidisset in mor-
 bum, nostri Patris admonitu præclare se ad omnem
 euentum comparauit. labes animi confessionis sacra-
 mēto deleuit ac sese Dei permisit arbitrio. duo de præ-
 cipuis

cipuis hæreticis vt eum ab institutis abducerent inuiserunt: quod ille sentiens nihil ad eorum interrogata salutationesq. respondit; cum tamen catholicos magna hilaritate vultus & sermonis exciperet. itaque ingrauescente morbo sacramentis munitus Ecclesiæ cessit è vita. Cum adhuc viueret eleemosynæ nomine aureos nummos octingentos collocandis in matrimonium virginibus; alijsue subleuadis egenis dari iussit. Excursum est in finitimos etiam locos, præsertim ad Vallem Mairam magna cum voluptate Catholicorum. mira in his locis à religiosis hominibus solitudo, tum propter regionum asperitatem, tum propter multitudinem & feritatem hæreticorum. vigesimum iam annum Catholici illi concionatorè non viderant: maxime autem in nostros homines propendebant. itaque communi etiã hæreticorum consensu, qui alias intercesserant, decreuerunt eum ipsum Sacerdotem, quem proxima hyeme habuerant, Quadragesimæ tempore accersendum: hæreticiq. ipsi litteras Reip. nomine reddiderunt. Concessus est quem petebant exceptusq. maxima omnium gratulatione: auditus vero pari cum Catholicorum tum hæreticorum frequentia. Populù eum vniuersi honoris causa comitabantur. cumq. aliquando Catholicorum rogatu de sacrificio Missæ concionem habuisset. exultabant postea in hæreticorum conspectu Catholici, illud affirmantes quemadmodum Pater verbis auctoritateq. sacrarum litterarum sanctorumq. Patrum, ita se pro sacrificio Missæ re armis que dimitaturos. nullum vnquam vbi vbi essent inter rogandi finem faciebant. Patrem frequenter adibant

vespentinis præsertim temporibus, cum eoq. quater-
nas senasue horas excipiendis sacræ scripturæ locis
quibus hæreticorum mendacia redarguerent consume-
bant. Itaque mirum est, quam in his oris exultās quon-
dam hæreticorum superbia ac contumacia represso
sit. In hac ipsa valle hæretici duodequadraginta Ec-
clesiæ se subiecerunt, aliique fere centum, quorum
religio nec integra nec constans erat, confirmati
in ea sunt, sic ut quiduis potius perpeffuros se esse con-
firment, quam ut abduci se in posterum à falsis docto-
ribus patiantur. Complures alij communem matrem
agnouissent Ecclesiam, nisi Quadragesima inuente
hæreticorum minister sese occulte insinuasset: is dum
et clandestinis colloquijs ab audiendis Catholicorū con-
tentionibus & à congressu Patris vnumquemque deter-
ret, valde remoratus est rem Catholicam. Id tamen
non mediocri fuit adiumento Catholicis, quod is ad
disputandum tum publice tum priuatim sepe laceffi-
sus (spondentibus pro eo etiam hæreticis) disputa-
tionis pugnam turpiter abnuuit. & est sane mi-
randum, congressum illi nostrum quanto-
pere fugiant. Quare magna spes est
breui complures ex his locis ab
hæresum peste liberos fore.
Quod vtinam pro sua
in Catholicos pro-
uidencia, det
Deus.